

№ 75 заводе Ленинэй орденээр шагнаха тухай

Танкова моторнуудыг бүтээн гаргалгын талаар правитель- стын даалгариныг гүйцэтгэж байгаа дүүргэнэгийн түүлээ № 75 заводе Ленинэй орденээр шагнаха. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1941 оной сентябрийн 19.

Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай Ленинэй орденото, Улаан Тугай орденото Кировскэ заводой хүдэлмэрилэгшэдые шагналга

Танкнуудыг бүтээн гаргалгаар правительствын даалгари- нуудыг гүйцэтгэж байгаа дүүргэнэгийн түүлээ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указээр Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай Ленинэй орденото, Улаан Тугай ба Ажалай Улаан Тугай орденото Кировскэ заводой бүтээн гүйцэтгэгшэд шагнагдаба: Ленинэй орденото—6 хүн; Ажалай Улаан Тугай орденото—21 хүн; Улаан Одоной орденото—23 хүн; „Хүндлэлэй тэмдэг“ орденото—47 хүн; „Ажалай баатаршалгын түүлээ“ медалар—63 хүн; „Ажалай отличин түүлээ“ медалар—26 хүн. (ТАСС).

Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай № 75 заводой хүдэлмэрилэгшэдые шагналга

Танкова моторнуудыг бүтээлгээр правительствын даалгари- нуудыг гүйцэтгэж байгаа дүүргэнэгийн түүлээ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указээр Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай № 75 заводой бүтээн гүйцэтгэгшэд шагнагдаба: Ленинэй орденото—2 хүн; Ажалай Улаан Тугай орденото—9 хүн; Улаан Одоной орденото—6 хүн; „Хүндлэлэй тэмдэг“ орденото—12 хүн; „Ажалай баатаршалгын түүлээ“ медалар—14 хүн; „Ажалай отличин түүлээ“ медалар—16 хүн. (ТАСС).

Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай Ленинэй орденото № 183 заводой хүдэлмэрилэгшэдые шагналга

Танкнуудыг бүтээн гаргалгаар правительствын даалгари- нуудыг гүйцэтгэж байгаа дүүргэнэгийн түүлээ СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указээр Дунда машинабүтээлгын Арадай Комиссариадай Ленинэй орденото № 183 заводой бүтээн гүйцэтгэгшэд шагнагдаба: Ленинэй орденото—2 хүн; Ажалай Улаан Тугай орденото—12 хүн; Улаан Одоной орденото—11 хүн; „Хүндлэлэй тэмдэг“ орденото—19 хүн; „Ажалай баатаршалгын түүлээ“ медалар—27 хүн; „Ажалай отличин түүлээ“ медалар—29 хүн. (ТАСС).

Улаан Армия Дугаай хубсаахар хамта!

Улан-Удээрхйнэй бэлэгүүд

Улан-Удэе орой ажаллаа бол дэлмэршэд ба албаагшад бол байлаа. Армин бөөцүүдэ дулаан хубса- ануудыг олоор бэлэглэнэ. Сентабрийн 16-ай мэдэнэй ёноор, оройной хүдэлмэрилэгшэд ба алба- аагшад 218 валенка, хубэнтэй 125 куртик, 203 үмдэ, 83 дэгл, 132 даха ба 1000 шахуу малгай, бээлэй, шарф, оймбо гэхэ мэте сьладта тушаагаад байна.

Улан-Удэ станциной депогой хү- дэлмэрилэгшэд ба албаагшад ба гэр- эй эзэн эхэнэрүүд элдэб янзын дулаан хубсаануудыг эдхилхтэй гэр- эгээр үгэжэ байна. Гэрэй эзэн эхэнэр нүхэр Грязнова самса ох- нын тула 2,5 метр бүтэ, самбо үмдэ, хоёр дотор хубсаа, хоёр оймбо, полотенцэ бэлэглэбэ.

Маханай комбинадай цехүүдээр болоно митингүүдэ хабаалаг- шад болбол дайлагдажа байгаа Улаан Армин бөөцүүдэ хубэнтэй куртик, үмдэ, самса, малгай, бээлэй абажа элгээгэ гэжэ тогтоо- гоод, тэрэнээ хэрэг дээрлэй бөөцүүдэн шэнэ дулаан хубсаа- нуудыг элбэгээр оруулжа байна. Кущичэ цехай мастер нүхэр Парфенов—дулаан дэгл, нүхэр Балуха—дэгл ба валенка бэлэ- глэбэ. Мүнөө тус комбинадай хү-

БЭЛЭГҮҮДЭЭ ТУШААЖА БАЙНА

Селенгын үнэмсэмай парохост- вын управленин хүдэлмэрилэгшэд ба албаагшад бөөцүүдэ бэлэ- глэжэ дулаан хубсаануудаа скла- дта тушаажа захалаа. Эдэнэр мүнөө 5 фуфайка, 2 шнеллэ, 30 гаран малгай, 70 оймбо, хубэ- нтэй 13 үмдэ, санн 2 костюм, 4 валенка ба бусад олон хубсаа- нуудыг үгөөд байна. А. Ангелина.

БАГШАНАРАЙ ҺАЙН ЖЭШЭЭ

Кабанскын дунда нургуулин бүхэ багшанар героническа Улаан Армингаа алдарт баатарнуудта дулаан хубсаануудыг эршэмтэй гэр бэлэглэжэ байна. Энэ нур- гуулин директор нүх. А.С. Асеев

Хорёорхин халуунаар угтаа

Дайсание дуулан дараха саг хүртэр агуухэ Сталинска вахта- да жагсахынь республикын бүхэ колхознигуудыг уриалган Тунхэной аймагай XVII партиездын нэрэм- жэтэ колхознойкой уриаалые Хо- рин аймагай колхознигууд халуу- шаар угтажа байнад.

Хаяхад, Удын сомоной, Кыровэй нэрэмжэтэ колхозной центр дээрэ ажитэ колхознигуудай суглаан боложо, энэ колхознигууд болбол агуухэ Сталинска вахтада жаг- сахаар шидхэд, хэдэ хэдэн То- дорхой уялангуудые абаба.

Тэдэнэй абзһан уялга соонь итгэжэ хэдэлэнэ: таржа сохил- гые саг болзоорһоон урид гүйсэхэ- хэ, намарай пар хахаалагые 400 гектар хүртэр үргэхэ, гүрэндэ картофель тушгалгые 200 про- цент гүйсэхэ, малакалай ашаг олые дээшлүүлэж, нутагай үндэ- тэрэй үнөө бурһоо 700 литр бу- хааха, тугалай бөөм шэжүүрне, хунда эргээр, сутка соо 600 грамм нэмээхэ, адуу малдаа үбө- лэй байрые эрхмээр хангалын түүлээ бүхэ малайгаа дулаан байрын шабарниек октябрийн 15 хүртэр хүргэхэ, шубуундэ фермы 200 процент хүртэр үр- гэхэ, зүгын ажакы эмхидхэхэ, колхозой ашаг олые ехэдхэхэ зоригоор загананай агнуурын бригада бии болгохо, энэ намар 60 тэргэ ба 30 шарга дархлаа, эрэхэ хабарай тарилгын бэлдэхэ хүдэлмэриек октябрыска ре- волюциной ойн үдэр хүртэр гүй- сэхэхэ, 5 эхэнэр трактористнууды- де бэлдэхэ гэбэ.

Мүн Хорин аймагай бусад колхозууд дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

Мун Хорин аймагай бусад колхозууд дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

Мун Хорин аймагай бусад колхозууд дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

Мун Хорин аймагай бусад колхозууд дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

НОЛХОЗНИГУУДАЙ УРЯЛЫЕ ХҮЛЭЭН АБАГА

Селенгын Леспромхозой модо урадхуулын хүдэлмэрилэгшэд Орон- го мурэн дэгуур модо урадхуу- лада стахановска хүдэлмэриин эрхим жэшэнүүдые харуула. Эндэхи бүхэ хирэини хүдэлмэ- рилэгш болбол дайсаные дуулан угы хэхэ саг хүртэр агуухэ Сталинска вахтада жагсахынь уриалган Тунхэной аймагай XVII партиездын нэрэмжэтэ колхозой членүүдэй бэшгэтэ харюу болгон үйлдэбэрини үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байна. Нүхэд Ефимовай

ба Уляна Федотовай хүтэлбэ- рилдэг бригаданууд тухайта даа- баринуудаа 130 процент дүүргэхэ уялгажа үдэр бүри 150 процент гүйсэхэдэг байха юм. Мүн, нүхэр Прикулиной бригада үдэрэйгөө нормые хоолодо улуулан дүүргэнэ. Бригадын түрүүлүүдэ нүхэд Федотова, Андрущенко ба бусад үйлдэбэрингөө даабаринуудые саг үргэлжэ 200—250 процент дүүр- гэхэ, түрүүлүүдэй зэргэдэ жагса- наар үнэнэй. С. Григорьева.

Бидэнэй зорилго оборонын хүсые улам бүхэжүүлгэ болон

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Д. Абидуевэй үгэбөө

—Мүнөө эндэ бидэнэр түнхэ- нийхидэй бэшгэе унахынь шагнаад байнаби. Энэ болбол гайхамшаг патриотическа хүсэ- нэй эрхим үүсхэл мүн. Манай колхознигууд яһала байнаар хүд- элмэрилнэ, тиибэ-лабашы мүнөө энээнһээ хойшо сталинска вахта- да жагсаад байхада, тэдэнэр бү- ри байнаар, хоёр гурбан хүнэй орондо хүдэлмэрилнэ, правленин ба бригадирай даалгарины сэрэг- гэй ёноор дүүргэдэг болохо бай- на.

Таря талхала, овшө картофе- лео үрилтэ гээлтэгүүгөө сугауу- лахын үлүүлэн дүүргэнэд. Жэ- шэлхэдэ, эрхим стахановцууд Догоржап Самбуева, Дамбаева, Бадмаева, Вампилов, Балданов гэгшэд үдэрэйгөө нормонуудыг 150-200 процент хайн шанартай- гаар дүүргэдэг байна.

Стахановка нүхэр Самбуева болбол үдэрэй 110 бухал хүртэр боно. Тарянай боомло дээрэ хүд- элмэрилэгшэдэй олонхын үдэрэй 80-90 бухал божо нормоё хоёр дахин үлүүлнэ. Ц. Дамбиев.

ҮДЭРТӨӨ 110 БУХАЛ БОНО

ПЕТРОПАВЛОВКА (Манай спец- корпхоо). Боргойн сомоной Кага- новичын нэрэмжэтэ колхоз болбол (түрүүлэгшэ нүхэр Аюша Ци- буняков) энэ жэлэй тариа- хураалгын хүдэлмэрилүүдые түс- өлэй ёноор амжалтатгайгаар үргэ- гэжэ байна. Мүнөө 600 гектар ургаса үдэр шанартайгаар ху- раагдаба.

Тус колхозой членүүд болбол элбэг баян ургаса хураалга дээрэ эршэмтэйгээр хабаадалсан үйлдэ- бэрингөө даабаринуудые хэдэн

дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

Мун Хорин аймагай бусад колхозууд дэгуур суглаанууд боло- жо тэжэ агуухэ Сталинска вахтада жагсаха гэжэ шидхэлэн колхознигууд тодорхой уялангууды- де абаба.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОНОО

СЕНТАБРИН 19-эй ҮДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Сентябрийн 19-эй туршада ма- най сэрэгүүд болбол бүхэ фронт дээрэ, илангата шангаар Киевой хажууда, дайсаанда эсэргүү бай- лаануудые ябуулаба.

Сентябрийн 17-до агаарай байдалуудта ба дайсанай аард- ромууд дээрэ 45 немецкэ самолё- тууд угы хэгдэ. Мэнай гээлтэ— 23 самолет.

Мурманск тээхэ зүгтэ болонон үсэд шанга байдалуудта манай частнууд болбол «СС» гэдэг гур- бан батальондо ба немецкэ гор- ноерскэ хоёр полкунуудта ехэ гээлтэниүүдые ушаруулаа. «СС» — «Фюрер», «Германи» гэдэг ба- тальонууд ба «Ухэлэй батальон», 136 ба 137-дохи немецкэ горно- ерскэ полкунууд мянша шахуу герскадууд ба офицерүүдэ алуул- жа ба хоёр мянша гараниин шар- хатуулжа гээлэн байна.

Немецкэ солдадуудай өөһдөн- гөө гэрээрһинһээ абзһан бэшгүүдэ соорь ангилыска ба советскэ ави- ациин германска ороодуудые доб- толонхой тухай бэлдэгдэн бай- нэ. Ефрейтор Ланге гэгшэдэ Бер- лингээ тэрэнэй ахан Вилли ба элшэнэ Хельга ба Фрида гэгшэд илгэжэ бэшэ: «Пятница хүнэй агаарай тревого болохын урда тэ- же бомбодолго эхилэ. Штеттинскэ вокзал дээрэ хүннэй 11 час ха- хадта бомбонуд унаа, тинхэлэ агаарай тревого болбол зүбхэн 12 час хахадта зарлагдаһан байга. Энэ хахадта ород летчигуудай доб- толго байһан байна...» Ефрейтор Фрида Хагеман гэгшын намга- нинь Падерборнһоо илгэжэ мэ- дээсэнэ: «Ангилыска летчигууд байһа мянине һуки бүри бомбод- оло болоо. Городнай бүхыдөө ша- хуу хандара. Олонхи хүн зомийл- дэрин тээшэ нүүбэ». Фельдфе- бель Вальтер Кох гэгшын һайр- хуу бэшгэтэ харюу болгожо тэ- рэнэй эхэн Эссениһээ илгэжэ бэ- шэнэ: «Шн өрөө һайн байһаб гэжэ бэшэнш. Намда бу гомо- доорой даа, би тэрэндэһини отго- шые атыгангүйб, би мүн лэ шам- да манай эндэ сүм һайн байна гээд бэшэжэ шадаха байгааби, тин- хэ зуура үнэргэһэ һуни манай- һинһээ хоёр минута ябад хурхэ газарта бөмбө унажа 11 хүнине аабаба.

Баруун хойто зүгэй фронтын нэгэ участка дээрэ бажууулгэжэ доохонһые нэгэжэ байһан дайса- най саперно батальон мэнай ар- тиллерийн пулемедуудай ба ми- номедуудай буудалгаар бүрмүшэн угы хэгдэбэ. Фронтын нүгөөдэ нэ- цгэ участка дээрэ майор Егоро- вой часть болбол немецүүдэй то- мо частнуудай атакые гэдэргын сохдөл, тэлэнүүдэ ехэ гээлтэниүү- дые ушаруулаа. Байдалтай тала дээрэ дайсанай мянша шахуу сол- дадууд ба офицерүүд алуулга- жа хооробо.

Баруун зүгэй фронт дээрэ ма- най летчигууд болбол номо хэрэг- сэлтэй склады галдаад, хоёр ав- токолосные хяа сохдөл, тинхэ зуураа, дайсанай нэгэ батальон шахуу яоган сэрэгые угы хэгнэ байһа. Фронтын нүгөөдэ часть дээрэ советскэ авиаци болбол дай- санай хоёр самолеты сохжо унагаагаад манай территория дээрэ «Хейнль»—126 гэдэг немецкэ тагнуулай самолетые газарта буулахаы баахаданһаа гадна, 15 тэнгэ, 33 автомашина, хоёр рото яоган сэрэгүүдые ба танк бууджа батареиё угы хэбэ. Баруун хойто фронтын нэгэ участка дээрэ манай авиаци болбол 8 немецкэ танк, 6 хуягта машина, яоган сэрэгүүд- тэй 30 автомашина угы хэгнэ байна.

Ленинградта орохо зам дээрэ болонон байлдаһан үедэ пелдэ баригдаһан ба алдаһан немецкэ офицерүүдһээ олодон бэшгүүд болбол немецкэ фашистска сэрэг- үүдэй тож хэе гээлтэ үзэжэ бай- ханые гэршлэбэ. Политбюрийн полкдейдиректор болохо өөрийгөө эсэгэдэ лейтенант Уляяк гэгшэ

Манай фабрика, завод ба фабрикоринуудта хүдэлмэриин бөөм үзэгдөгүи темпүүд, өшөөрөө дайнай үеин темпүүд үеин гаража байна. Энээн үеин урла недеж соо үг, аян аймажа бухалы һара соо бүтэжэ байһан хүдэлмэриине мүнөө үзэгдэхэ час соо, нэгэ хэдэхэн сэр соо гүйсэхэн дүүргэдэг бо- лонхой.

«Ба болбол булад хайлуулжа байдаг хүн би, литеровскэ бүрэт үлэмшлэй үхэлэй түүлээ, манай агтануудай түүлээ гансхан лэ үнэй үеин темпүүдээр буладаа хуулуужэ байха—миниг уялга үзэ боложо ябадагби».—Гэжэ даваганзаводой маргеновска цэр- тэй булад хайлуулаша нүхэр

Дайнай үеин темпүүд

Дайнай үедэ өг гээшэ өхө үнэ- н юм гэжэ сэрэгтэй хүнүүд лэ тон шаар мэдэдэг. Сагай талаар шилтэ болбол гансашы байлда- ны газар дээрэ булха ябадалые үдүдэд бөшэ байна. Манай орой техниксын талзар үшөөл хо- монхотг байха жэлүүдтэ: «Ви- нэр болбол түрүү ороонуулаа —100 жэлээр хожомдоһон бай- лон. Энэ хожомдоһоно арбан сэр соо гүйн гаража хүсэхэ ёно- лон».—Гэжэ нүхэр Сталин хэ- рин байна. Советскэ арад бол- ло сагай гүйдэлые хурдахажа байла. Сталинград ба Харьковта, Севастяк ба Кизилдэжэ, Челябинск ба Горькодо хүдэлжэ бай- да монтажник ба барилгашанай алаһан топ үндэр рекорднууд ажигингоо уриада арадайн ха- рууһаниине харуужа. Тинхэ үе- нөө ажилдэ манай орон соо «теми» гэгһэн үгэ ехэ үргэнээр даршанан байна. Түргэн урга- ны темпүүдээрэ бүхэ дэлхэйе буудуудг һэмди.

Крюков гэгшэ хэлһэн байна. Нүхэр Маргенов болбол булад хайлуулжа хэрэгтэ түргэнөөр бү- тээжэ аргые хэрэглэнэй ашаар түсэбтэ тухайагадһаһаа чылдэд ехэ бүтээмы үгэжэ байха зуураа, түүлшөө арбижа шададаг бай- на. Магнитогорскдохи түргэн тем- пээр булад хайлуулаша нүхэр Котов, Позняков, Колодажкий гэгшэд август гарада хайлуулжа бүхэндэ нэгэ час 5 минута ар- билдаг, булад хайлуулаша нүхэр Дригун һанган нормынгоо ёноор 10 час соо хайлуулһанга орондо 8 час соо хайлуулһан байна. Эдэ минута ба чэсүүд хамтархалаа түсөөбөө гадна хэдэн зуун, хэдэн мянган тонно металлые үгэжэ шаданэ. Нэмэжэ хайлуулагдан килограмм бүхэн дайсание илаха сагемнай дүтлүүлнэ.

Түргэн темпээр хүдэлжэ арга болбол ганса булад хайлуулжа хэрэгтэ хэрэглэнэ бөшэ, мүн ма- шина бүтээжэ үйлдэбэридэ, шулуу нүүрһэ малтаха үйлдэбэридэ хэр- гэлдэгдэжэ байна. Энэ арга бол- бол техникые тон һайнаар хэрэг- лэн, техникска һанал боломые практикеска һанаагайтай холбог- нылуулһан ба үсэд хатуугаар шэнэ юмые зохион бөдөрһөн оролдологонуудай аша үрә мүн.

Энэ бүхэниие советскэ хүнүүдэй гал дүлэн патриотизмаар арбил- хан үдхэхэдэ дайнай үеин үзэг- дөгүи түргэн темпые бии болго- жо шадаһа. Түргэн темпээр хүд- элмэрилжэ арга болбол ганса бодото үйлдэбэри дээрэн хабаа- тай байдаг бэшэ, харин түргэнөөр хүдэлмэрилжэ ябадал болбол кон- структорнуудтанһе, проектиров- шигтошы, заводой директортэ- шы, наркоматтанһе хабааттай байжа тэдэнһээ нилдэд ехээр дулилдагдаха байна.

Забег агаһан гитлеровскэ арылганай урдаһа эсэргүүсэн төмсөхын тула сагые арбижа гээшэ хэдэ шэнээн агуухэ үдхэ- шанартай байһаниине үйлдэбэрини командин бүхэн ойлгон хадууха ёһотой. Тингэжэ дайнай үеин ёһоор, тон түргэнөөр, партиза- р ба шүүн бүтээмэлтэйгээр бүхэ хүдэлмэриё гүйсэхэхээр шэнэ үдхэ табиха саг ерээ.

Тингэһээ захиралта гарга- жархөд һанаа амархан байха бэшэ, харин тэрэнэй гүйсэхэлгын хойноһоо адалан шалажа байха тон шухала. Дайнай үеин сагта саг болзоор соонь гүйсэхэн бүтээжэ ябадалай харюусалга гээ- шэ хэдэн дахин шатадаһан байха ёһотой болоно.

Дайнай үеин түргэн темп гээ- шэ манай орон соохи бүхы аж- айлдэбэри, хүдөөжаһын бүхы аябулга ба хүдэлмэрилүүдтэ, ур- реждени, научна организаацин хүдэлмэрилдэ, хүдэлмэрилшэд ба специализирууды бэлдэхэ хэр- гэлтэ, мүн культура болбосорог- лын хэмжээбуулануудые гүйсэхэ- хэхэ хэрэгтэ сүм хабаатай. Сагые гамнажа ба сөгнөжэ һураха гээ- шэ, хоёр гурба дахин түргэнөөр хүдэлмэрилжэ гээшэ, час ба мину- тые тоолон арбижа гээшэ час ба минута бүхэндэ үшөө үзүү ехэ шулуу нүүрһэ ба металл, үшөө үшөө олон үдэр буу ба сваряд, үшөө олон танк ба самолет, үшөө ехэ хоол хүнһа ба хубсаа хунар фронтын тулада бүтэн гаржа хангал хухтай. Тингэжэ хорото дайсание түргөөр илэ!

«Правды» түрүү бэшгээшэ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Нүхэр Ж. Я. Котиндо Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо тухай

Шөнө янзын танкнууды байгуулгад гайхамшагта амжалта- нууды гуйһалһанай түүлээ Кировскэ заводой ажаллажа конструктор Юзеф Йовлевич Котиндо Ленинэй орден, «Серп ба Молот» мян медаль баруулалгатайгаар Социалистическэ Ажалай Геройн нэрээрэгэ олгохо.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1941 оной сентябрийн 19.

